

DE MEETPUNTEN VAN..... IVN-AFDELING RODEN

Cees Koelewijn

Albert Schweitzerplantsoen 44, 9301 HC Roden

Koelewijn, C. 2006: The monitoring plots of IVN Roden. *Coolia* 49(3): 163–164.

Als secretaris van IVN-afdeling Roden krijg je nogal wat toegestuurd: folders, uitnodigingen, acties, bladen, etc. In 2000 viel bij toenmalig secretaris Lieuwe Strikwerda de Nieuwsbrief van de Paddenstoelenwerkgroep Drenthe (PWD) op de mat. Daarin stond een stukje over het Paddenstoelenmeetnet en het leek hem wel wat om daar als vereniging aan deel te nemen. Na contact gelegd te hebben werd hij uitgenodigd deel te nemen aan een meetnetexcursie in het Asserbos. Daar werd hij o.a. geconfronteerd met het Oorlepelzwammetje (*Auriscalpium vulgare*) en daar was hij zo van onder de indruk dat hij het wel wist: “Hier moeten wij aan meedoen”. Vervolgens wist hij een groep IVN-ers enthousiast te maken die in oktober 2000 met Eef Arnolds het veld introk om meetpunten in landgoed Mensinge uit te zetten. Het werden er in dat bos vier. Bij die excursie was ook een journalist van De Volkskrant aanwezig, wat een week later leidde tot een artikel over het Paddenstoelenmeetnet. Op één meetpunt staat zowel de Kleverige knolamaniet (*Amanita virosa*) als de Trechtercantharel (*Cantharellus tubaeformis*), beide zeer zeldzame integrale telsoorten. Het aantal amanieten varieert jaarlijks tussen 1 en 4, met een onderbreking in 2003. De Trechtercantharel liet het in 2003 en 2005 afweten, maar als hij er staat is het in behoorlijke hoeveelheden met maxima van 128 in 2001, 54 in 2002 en 115 in 2004.

In de zomer van 2001 kwam daar nog een meetpunt bij. Mirjam Veerkamp had er één in de aanbidding in het Norgerholt en liet deze zelf aan mijn vrouw en mij zien. Bij het betreden van het bos wees ze ons op een fraaie zwam en ze vroeg of we wisten wat het was. Nu hadden we wel een redelijk beeld voor ogen wat betreft de meetnetsoorten, maar deze stond daar niet bij; we wisten het dus niet. Het was de Zwavelzwam (*Laetiporus sulphureus*), uiteraard een zeer kenmerkende paddenstoel die we sindsdien herhaaldelijk zijn tegengekomen en nu wel herkennen. Het meetpunt bleek een strook van 10 × 100 meter te zijn onder forse eiken met ondergroei van Hulst en Gewone braam. Eigenlijk een beetje een oerwoud want het is er kruip-door sluip-door; niet erg prettig om daar aan het werk te zijn. Mirjam probeerde ons nog wat op te monteren door het noemen van mooie telsoorten: de Kostgangerboleet (*Boletus parasiticus*) en de Fraaisteelmycena (*Mycena inclinata*). Die vonden we toen inderdaad. Gelukkig verhuisde ons lid Theo Nijssen in 2003 van Eelde naar Norg zodat ik hem dit meetpunt in de maag kon splitsen. De laatste twee jaar is de Kostgangerboleet niet meer gevonden. De Fraaisteelmycena groeit er op een oude eikenstam maar lijkt ook zijn beste tijd te hebben gehad: het aantal vruchtlichamen daalde van 435 in 2001 naar 24 in 2005. Wellicht is het hout nu te sterk verteerd.

Door deelname aan PWD excursies werden in het najaar van 2001 nogal wat nieuwe plekken ontdekt die als meetpunt in aanmerking kwamen. Bijvoorbeeld bij Veenhuizen een berm met tegelijk drie stekelzwammen die als telsoorten waren geselecteerd: Avondroodstekelzwam (*Sarcodon jaeoides*), Blauwvoetstekelzwam (*Sarcodon scabrosus*) en Gezoneerde stekelzwam

(*Hydnellum concrescens*). Tevens stond daar de Blauwzwarte stekelzwam (*Phellodon niger*), geen telsoort maar wel erg fraai en zeer zeldzaam. In zo'n berm moest wel een meetpunt uitgezet worden. De stekelzwammen stonden er vorig jaar nog steeds in volle glorie. En er kwamen nog twee meetpunten bij want in een andere berm daar dichtbij zagen we de Purpersnedemycena (*Mycena pelianthina*), een integrale telsoort, en later in het najaar elders het Gewoon varkensoor (*Otidea onotica*). Van de laatste soort werden dat jaar 279 vruchtlichamen geteld en een jaar later maar liefst 634, waarna de aantallen terugliepen via 446 en 374 naar 223 vorig jaar.

De paddenstoelenwerkgroep van IVN-afdeling Roden telde in het jaar van oprichting acht leden en is nu gegroeid naar veertien leden. Het aantal meetpunten is toegenomen van vier in 2000 naar vijftien vorig jaar. De werkgroepleden zijn vaak Natuurgids en kijken naar paddenstoelen om kennis te vergaren en vanwege de natuurbeleving. De meeste meetpunten worden gezamenlijk geteld, maar vier leden inventariseren zelfstandig en Ipie Pater is er één van. Zij ontdekte in een lindelaan de Hanekam (*Cantharellus cibarius*) en zij maakt zich nogal eens boos als ze geplukt worden. Het meetpunt is naar haar genoemd: 'Ipie's laantje' en naast 'gewone soorten' ontdekt ze wel eens iets bijzonders, zoals de Kleine trompetzwam (*Pseudocraterellus undulatus*) in 2004 en 2005.

Een ander wiens naam gebruikt is voor het benoemen van een meetpunt is Ab Neutel uit Leek, gelegen even ten noordwesten van Roden in de provincie Groningen. Ab is een enthousiaste zeventig-plusser die ontzettend veel spijt heeft dat hij zo laat met paddenstoelen is begonnen. In een statige beukenlaan op het landgoed Nienoord aldaar ontdekte hij stekelzwammen: veel Blauwvoetstekelzwam (*Sarcodon scabrosus*) en Avondroodstekelzwam (*Sarcodon joioides*). Zulke meetpunten leveren naast telsoorten doorgaans ook andere bijzonderheden op, in dit geval o.a. Fluwelige stekelzwam (*Hydnellum spongiosipes*), Abrikozenrussula (*Russula risigallina*) en de Bleke melkzwam (*Lactarius pallidus*). Het meetpunt draagt de naam 'Neutjeslaan', vanwege de beukennootjes en het favoriete drankje van Ab. Neut betekent in Groningen namelijk noot én borrel.

Nogal een eindje van Roden vandaan ligt het Buinerveld waar Henk Pras en ik in een sparrenaanplant honderden Slijmige spijkerzwammen (*Gomphidius glutinosus*) vonden. Meetpunten van deze integrale aandachtsoort met grote belevingswaarde zijn zeer gewenst en dus sommeerde 'slavendrijver' Eef Arnolds ons ook dit perceel te monitoren. Bij vochtig weer is het niet fijn je door zo'n jonge sparrenakker te moeten worstelen, maar sinds we daar de Odeurzwam (*Squamanita odorata*) ontdekten neem je zo iets graag op de koop toe!

EXCURSIE VOOR GELDERSE NMV-LEDEN

Evenals vorig jaar wil de Werkgroep Paddestoelenkartering Nederland weer extra aandacht vragen voor het inventariseren van "stuifzanden". Voor onze jaarlijkse "Gelderse excursie" staat dan ook weer het Kootwijkerzand op het programma en wel het noordelijk deel, waarvan geen gegevens bekend zijn. De geplande datum is zondag 22 oktober. We vertrekken om 10.30 uur vanaf restaurant "Het Hillelletje" in Kootwijk. U kunt daar vanaf 10.00 uur terecht voor een kopje koffie. Degenen die daar niet op eigen gelegenheid kunnen komen, kunnen eventueel bij station Arnhem opgehaald worden. Neem hiervoor contact op met Emiel Brouwer of Lies Jansen. (Zie de gele bijlage voor hun contactgegevens.)